

Radek Vorlíček

Název posteru

Jak se daří inkluzi u nás a na Slovensku? (How Inclusive Education Succeeds and Fails in the Czech Republic and Slovakia?)

Klíčová slova v ČJ

Inkluze, exkluze, základní škola, identita, kvalitativní výzkum

Klíčová slova v AJ

Inclusion, exclusion, elementary school, identity, qualitative research

Cíle v ČJ

Cílem tohoto posteru je ukázat, jak základní škola přispívá k exkluzi žáků, nebo naopak jak stimuluje jejich začlenění do dětského kolektivu. Prezentace se zaměří na analýzu sociálních a interetnických vztahů v kolektivu dětí, které spoluutváří různé aspekty sociality ve školním prostředí.

Teoretická východiska v ČJ

Poster vychází z výzkumu, který byl ukotven ve školní etnografii a sociologii vzdělávání. Výzkum byl zároveň částečně založen na komparativní studii a výzkumné strategii „Multi-Sited Ethnography“, která byla rozpracována Georgem Marcusem v 90. letech 20. století. Do velké míry se také opíral se o perspektivu goffmanovského interakcionismu, přičemž interakcionismus je zde vnímán jako výzkumná perspektiva vycházející z goffmanovské tradice.

Metodologie v ČJ

Príspevek je založen na etnografickém výzkumu, který jsem prováděl ve školním i mimoškolním prostředí v různých českých a slovenských regionech. Výzkum probíhal ve dvanácti základních školách, z nichž šest se nacházelo v České republice a šest na Slovensku. Výzkum byl kvalitativního typu, opíral se o perspektivu goffmanovského interakcionismu a probíhal deset měsíců.

Závěry v ČJ

Z výsledků výzkumu vyplývá, že v části „tradičních“ základních škol hlavního vzdělávacího proudu dochází v procesu exkluze často k etnizaci sociálních vztahů a zviditelňování etnicity, zatímco v inkluzivních školách spíše k deetnizaci a zneviditelňování etnicity.

Souhrn příspěvku v AJ

This poster gives an account of the life of children in the relatively harsh worlds of school classes. It shows how the primary school contributes to the exclusion of pupils or, on the contrary, stimulates their inclusion into the children's group. The results are based upon long-term qualitative inductive and ethnographic fieldwork. To some extent, the research was conducted in the framework of Goffmanian interactionism. The data for this study have been collected over a period of ten months in twelve elementary schools located in various regions of the Czech Republic and Slovak Republic. The results draw attention to many aspects of social exclusion in educational institutions and point to the obstacles of educational process. The poster is complemented by numerous illustrations, giving the reader a better understanding of what is going on in the school environment.

Bibliografie

Jarkovská, Lucie et al. (2015). *Etnická rozmanitost ve škole: stejnost v různosti*. Praha: Portál.

Janošová, Pavlína et al. (2016). *Psychologie školní šikany*. Praha: Grada.

Goffman, Erving (2003). *Stigma: poznámky k problému zvládání narušené identity*. Praha: Sociologické nakladatelství.